

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **E. S.**, zastoupeného advokátem JUDr. Emilem Flegelem, K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2020, čj. JMK 12069/2020, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2022, čj. 41 A 17/2020 - 35,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2022, čj. 41 A 17/2020 - 35, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Správní orgány uznaly žalobce vinným z toho, že překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci, za což mu uložily pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud dospěl k závěru, že správní orgány pochybily, pokud závěr o tom, že pachatelem přestupku byl žalobce, dovodily pouze z úředních záznamů a neprovedly k tomuto závěru další důkazy. Rozhodnutí žalovaného proto zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[2] Žalovaný (stěžovatel) v kasační stížnosti spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v tom, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu NSS. Podle stěžovatele z obou úředních záznamů vyplývá, že policisté žalobce zastavili, tedy nekontrolovali již zastavené vozidlo. V napadeném rozhodnutí proto stěžovatel označil jako účelovou odvolací námitku, podle níž žalobce vozidlo neřídil, a policisté dojeli k již zastavenému vozidlu za situace, kdy se dospělé osoby nacházely již mimo auto. Napadený rozsudek je podle stěžovatele nepřezkoumatelný, neboť krajský soud konstatoval, že stěžovatel přehlédl žalobcovu námitku, že vozidlo neřídil. Krajský soud se tak nezabýval tím, jak

stěžovatel vypořádal tuto odvolací námitku. Právě závěr stěžovatele o nevěrohodnosti a účelovosti uvedené žalobcovy námitky zásadně zpochybnil tvrzení o tom, že vozidlo řídila jiná osoba.

[3] Podle stěžovatele je žalobcovo tvrzení, že vozidlo neřídil, nevěrohodné vzhledem k fázi řízení, v níž je poprvé uvedl (v doplnění odvolání). Až v žalobě pak žalobce sdělil, že vozidlo řídila jeho manželka a on zůstal v řízení pasivní, aby manželka nebyla za přestupek stíhána. Žalobce však v průběhu řízení prostou námitkou, že vozidlo neřídil, nezaložil pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu, a proto nebylo nutné provádět další dokazování. Správní orgány nejsou povinny dokazovat skutečnosti ohledně osoby řidiče, pokud jeho totožnost není důvodně zpochybněna; k tomu stěžovatel odkázal na judikaturu NSS. Stěžovatel nepopírá, že je žalobcovým právem zůstat v řízení o přestupku pasivní a správní orgány musí i tak dodržet zásadu materiální pravdy. V projednávané věci však důvodné pochybnosti nevznikly a podklady rozhodnutí nezpochybnilo pouhé obecné tvrzení žalobce.

[4] Stěžovatel dále popsal skutkové okolnosti, které plynou z podkladů získaných v projednávané věci, tedy z oznámení o přestupku a z úředních záznamů. Podrobně vyložil, proč je nevěrohodné žalobcovo tvrzení, že řídila jeho manželka.

[5] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti namítl, že kasační stížnost je nepřijatelná. Krajský soud rozhodl v souladu s judikaturou NSS. Policisté žalobci při kontrole nepředložili k podpisu úřední záznam. Vysvětlil, že neuvedl dříve než v žalobě, že vozidlo řídila jeho manželka, neboť až v době podání žaloby pominulo riziko jejího stíhání za přestupek. Žalobce také zpochybňoval stěžovatelem tvrzenou přehlednost úseku, po kterém policie jela za změřeným vozidlem. Změřené vozidlo je navíc vybaveno pasivním antiradarem a žalobce tak věděl, že došlo ke změření rychlosti.

[6] Žalobce neměl možnost uplatnit námitku, že vozidlo neřídil, dříve než v odvolání, jelikož nebylo nařízeno ústní jednání. V řízení bylo prokázáno pouze změření rychlosti konkrétnímu vozidlu, nikoliv už to, kdo byl v rozhodné době jeho řidičem. Toto „prokazuje“ pouze úřední záznam, tedy jednostranný úkon Policie ČR, jehož obsah nemohl žalobce nijak ovlivnit. Žalobce považuje za správný závěr soudu, že správní orgány měly ve věci dále dokazovat.

[7] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11–12).

[8] Stěžovatel namítá, že krajský soud ve svém rozsudku nezohlednil relevantní závěry judikatury NSS. Pokud krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu nebo hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, je nutno považovat kasační stížnost podanou správním orgánem za přijatelnou (rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006, č. 1143/2007 Sb. NSS).

pokračování

[9] Kasační stížnost je přijatelná.

[10] NSS se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Stěžovatel ji spatřuje v tom, že krajský soud v rozporu s odůvodněním stěžovatelova rozhodnutí (str. 6) konstatoval, že stěžovatel přehlédl odvolací námitku, podle níž žalobce neřídil vozidlo. Krajský soud sice v bodě 29 napadeného rozsudku konstatoval, že pokud stěžovatel přezkoumal žalobcovu nepřehlednou odvolání, nemůže být žalobci na škodu, že stěžovatel přehlédl jeho námitku, že neřídil vozidlo. To však krajský soud konstatoval pouze v souvislosti s nepřehledností žalobcovy odvolání (první odvolání o 21 stranách velmi malým písmem a dále zhruba 51 stran doplnění o jednom odstavci). Z ostatních částí rozsudku je zjevné, že krajský soud považoval žalobcovu námitku za vypořádanou, avšak se závěrem stěžovatele se neztotožnil. Na jiných místech totiž krajský soud sděluje, že stěžovatel považoval za účelové blíže nevysvětlené popírání žalobce, že by řídil vozidlo. Soud také uvádí, že stěžovatel v rozhodnutí reagoval na námitku žalobce o výměně řidičů mezi změřením vozidla a silniční kontrolou. Podstatný závěr krajského soudu pak spočívá v tom, že v kontextu tohoto případu nebylo možné žalobcovu tvrzení o tom, že neřídil vozidlo, odmítnout pouhým odkazem na nedůvěryhodnost jeho námítky, protože ji žalobce uplatnil až v odvolání. Takový postup by byl v kolizi s vyloučením koncentrace odvolacích námitek obviněného. NSS tedy nepřisvědčil názoru stěžovatele ohledně nepřezkoumatelnosti rozsudku.

[11] Nosný závěr rozsudku krajského soudu, podle něhož měly správní orgány vést dokazování ohledně osoby řidiče a nemohly související odvolací námitku odmítnout s odkazem na její účelovost a nedůvěryhodnost, podle názoru NSS neobstojí. Judikatura (např. rozsudky NSS ze dne 26. 1. 2015, čj. 8 As 109/2014 - 70 nebo ze dne 14. 3. 2019, čj. 1 As 391/2018 - 23) totiž připouští, že specificky na úseku přestupků spočívajících v překročení nejvyšší dovolené rychlosti může pro závěr o spáchání přestupku postačovat kombinace podkladů – fotografie pořízené měřicím zařízením zachycující měřené vozidlo a jeho registrační značku a dále úřední záznamy a oznámení o přestupku vyhotovené zasahujícími policisty. Tyto podklady *zpravidla* poskytnou dostatečné množství informací, aby správní orgán dostal požadavkům § 3 správního řádu, tedy aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pokud nevzniknou důvodné pochybnosti na základě okolností případu a tyto pochybnosti nevyvolá ani přestupce, uznávají správní soudy, že není namístě provádět výslech zasahujících policistů, neboť by byl nadbytečný.

[12] NSS v bodě 24 rozsudku čj. 1 As 391/2018 - 23 vydaného ve skutkově obdobné věci uvedl, že „považuje za prokázané, že stěžovatel byl v době změřením rychlosti řidičem měřeného vozidla. Stěžovatel ostatně ani neuvedl, kdo jiný byl řidičem vozidla v době jeho změřením, případně, z jakého důvodu takového řidiče na úseku mezi změřením rychlosti vozidla a jeho zastavením vystřídal. Jeho tvrzení je skutečně založeno pouze na obecných spekulacích, že výměna řidičů by teoreticky byla možná, a proto vyznívá spíše účelově. Krajský soud přitom trefně upozornil, že v praxi bývá vozidlo zastaveno bezprostředně po změřením rychlosti, aniž by vznikl prostor pro možnou výměnu řidičů. Tomu ani nijak neodporuje skutečnost, že na fotodokumentaci z místa zastavení vozidla nejsou zachyceny žádné budovy, a že tedy k zastavení došlo již mimo obec (jak stěžovatel uvedl „uprostřed polí a lesů“). Vzhledem

k velikosti obce Nová Brtnice a skutečnosti, že silnice č. II/405 prochází zástavbou pouze v rozsahu několika stovek metrů, není nijak pozoruhodné, že k zastavení vozidla mohlo dojít až za vesnicí, tedy na již nezastavěném úseku. Tomu odpovídá též informace obsažená v úředním záznamu, že hlídka měla vozidlo stěžovatele od změření rychlosti až do zastavení neustále na dohled. Tvzení stěžovatele, že došlo k záměně řidičů mezi změřením rychlosti a zastavením vozidla je tak ničím nepodložené a zcela nepravděpodobné. V úředním záznamu je navíc uvedeno, že stěžovatel s přestupkem souhlasil, a tedy na místě nenamítal, že by se ho sám jako řidič nedopustil“.

[13] V nyní posuzované věci krajský soud uvedl, že z podkladů získaných v projednávané věci neplyne totožnost osoby řidiče, tento názor však NSS nesdílí. Stěžovatel v kasační stížnosti předložil logickou argumentaci, proč je nevěrohodné žalobcovo tvrzení, že vozidlo řídila jeho manželka. Uvedl, že úsek od změření vozidla po jeho zastavení policisty je přehledný a policisté jedoucí za změřeným vozidlem by tak zastavení vozidla viděli; vozidlo policistů bylo v civilním provedení, tudíž motivace žalobce k zastavení a tvrzenému přeměnění osob na místě řidiče neobstojí, neboť nemohl dovodit, že byl změřen; ze snímků doložených žalobcem vyplývá, že bylo s kamerou snímající přední část vozidla manipulováno (byla natočena doleva), ačkoli žalobce tvrdil, že už se osoby nacházely mimo vozidlo a další okolnosti. Stěžovateli v tomto případě nemůže jít k tíži, že takto podrobný výklad přednesl až v kasační stížnosti. Podle NSS nelze ani označit za nelogické tvrzení stěžovatele, že mu dříve pochybnosti o totožnosti řidiče nevznikly a žalobce je nevyvolal ani svou obecnou odvolací námitkou.

[14] NSS souhlasí se stěžovatelem v tom, že žalobcovo obecné tvrzení o tom, že vozidlo neřídil, nemohlo s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti případu v odvolacím řízení založit pochybnosti o osobě řidiče. Stěžovatel zároveň v rozhodnutí vysvětlil, z jakého důvodu mu toto tvrzení připadá účelové. Na základě listin založených ve správním spise nebyly dány pochybnosti o osobě řidiče a ani obecné tvrzení žalobce tyto pochybnosti nevyvolalo. Posuzovaná věc je tak skutkově podobná věci řešené v již citovaném rozsudku NSS čj. 1 As 391/2018 - 23. NSS zdůrazňuje, že žalobci nešlo k tíži, že spornou námitku uplatnil až v odvolání. Obsah námítky však v této věci nebyl způsobilý zpochybnit zjištěný skutkový stav.

[15] Ze shora uvedeného plyne, že požadavek krajského soudu na doplnění dokazování byl tedy v nyní posuzované věci s ohledem na okolnosti případu a průběh řízení nepřiměřený. NSS proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným NSS v rušícím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2022

Zdeněk Kühn

pokračování

10 As 50/2022 - 43

předseda senátu